

van de randen van deze groepen wordt de verjonging uitgebreid. De grond wordt in de zaden oppervlakkig bewerkt, zodat de omstandigheden voor de kieming verbeteren. Om echter op deze arme grond eenige menging te verkrijgen worden op drie plaatsen van de groepen Amerikaanse eiken geplant. Wanneer de groepen elkaar voldoende genaderd zijn, zal men tenslotte de ruimten er tussen ook met Amerikaanse eiken bezetten. Zo mogelijk zaait men tussen de eiken eveneens bodemverplegende houtsoorten.

Een andere wijze van verjongen is het verjongen onder een „rol-scherm”. Men heeft dit ook in de bossen van Genck toegepast. Hierbij laat echter de bezaaiingsdichtheid veel te wensen over.

In het voorafgaande heb ik getracht U een indruk te geven van enkele belangrijke onderdelen van de werkzaamheden bij bebossing en herbebossing in de Belgische Kempen. De resultaten, die men daar op de zeer arme en onvruchtbare heidegronden heeft bereikt zijn opvallend en dwingen respect af voor de praktische inzichten van de Belgische houtvesters. Gezien de grote overeenkomst die bestaat tussen de bosbouwkundige problemen van de Kempen en die van bepaalde armere bosgebieden in Nederland is de betekenis van de excursie, in verband met het leggen van contacten en uitwisselen van ideeën met onze Zuiderburen, niet hoog genoeg aan te slaan.

NOGMAALS PROEVEN OVER DE GEVOELIGHEID VAN DE GRAUWE DENNENSNUITKEVER (BRACHYDERES INCANUS DE G.)

door

F. E. LOOSJES

(Plantenziektenkundige Dienst, Wageningen).

In aansluiting aan de in het Februarinumner van dit jaar op blz. 44 van dit tijdschrift beschreven ervaringen van Dr J. J. FRANSEN met de grauwe dennensnuitkever moge hier het volgende worden vermeld.

In 1948 werden ook in het biologisch laboratorium van de Plantenziektenkundige Dienst enige gevoeligheidsproeven met diverse insecten dodende middelen op *Brachyderes incanus* uitgevoerd. Door ons werden de kevers niet in buizen met de middelen geschud, doch de dieren werden door middel van een stufapparaat volgens Swingle en anderen, bestoven gedurende 30 seconden met een dosis overeenkomende met 24 kg per ha. Een dergelijke dosering is een zeer gebruikelijke voor stufmiddelen in land- en tuinbouw. Ieder middel is in drievoud verstoven terwijl per bestuiving 15 tot 20 kevers werden gebruikt. Na de bestuiving zijn de dieren overgezet en bewaard met al of niet behandelde takjes dennen-groen in met kaasdoek afgesloten wijdmondige flessen. De resultaten werden opgenomen 3 (of 4), 7 en 14 dagen na de behandeling. De in de beide volgende staatjes weergegeven dodingspercentages geven de gemiddelde resultaten van de drie herhalingen per middel weer.

Proef 1. Het dennengroen was onbehandeld.

	Doding na 3 dagen.	na 7 dagen.	na 14 dagen.
Dolomietmergel (blanco)	0%	7%	15%
Derrisstuifmengsel, 1/2% rotenon	4%	7%	7%
DDT, 5%	13%	49%	80%
Chloorcampheen, 10%	5%	49%	100%
HCH, 5% ruw	18%	42%	87%
Marlate (methoxychlor), 5%	2%	36%	81%

Proef 2. Het dennengroen werd behandeld met dezelfde middelen als de kevers die er op gezet werden.

	Doding na 4 dagen.	na 7 dagen.	na 14 dagen
Dolomietmergel (blanco)	7%	9%	15%
DDT, 5%	33%	84%	100%
Chloorcampheen, 5%	4%	13%	47%
Chloorcampheen, 10%	28%	70%	100%
HCH, 4% ruw	41%	77%	98%

Onze conclusies uit deze cijfers zijn duidelijk. Indien niet met het graven van vanggreppels kan worden volstaan, kan men een proefbestuiving uitvoeren met (in volgorde van werkzaamheid) chloorcampheen 10%, DDT 5%, of met HCH 4 of 5%.

De gunstige resultaten die door FRANSEN verkregen werden met middelen met lagere gehalten aan werkzame bestanddelen, moeten worden toegeschreven aan het verschil in proefmethode.

Medewerking bij deze proeven is verleend door de dames C. VAN RIEL en G. v. D. PEPPEL en de Heer P. DE BRUYN, waarvoor ik hen op deze plaats gaarne dank.

Wageningen 25 April 1950.